

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarchie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Regenerarea poporului român.

II.

Cinstim pe toți fruntașii nostri naționali, și regretăm dacă în activitatea lor s'a vîrit câte un tempo neînțeles. Lucrul acesta a fost însă prognosticat din partea ilustrului nostru bărbat național, *Dr. Alesandru Mocsonyi*, încă pe vremea conferenței memorandumului. Prorociile sale le-am vădut împlinite. Se învățăm din ele, se învățăm din propria noastră pășanie și se ne punem în picioare pentru viitoriu.

Asociațiunea dela Sibiu a înțeles ce e de făcut, când cu aclamație a chemat în fruntea agendelor sale pe bărbatul doririlor noastre. N'avem de cît să ascultăm de glasul său regenerativ și să ne grupăm în jurul lui toți, cari simțim greutatea situațiunii. Esperințele triste din ultimii zece ani se ne fie școlă, și trecend cu vederea orice defecte ale fie-căruia, se ne grupăm în jurul Generalului, care ne va ști organiza și desemna conduita ce avem de observat *în sus*. Ce privește desvoltarea atacurilor noastre *în jos*, aci numai *biserica și școlă* pôte da directivă.

Prelații nostri au se-și îndrepteze totă atențiunea asupra cualificațiunii clerului, căci dotațiunea acestuia este acum ascurată. Un tiner absolut de gimnasiu cu esamen de maturitate și cualificațiune teologică de clasa primă, fără amănare întră în funcție cu salariu de 1600 corone și în posibilitatea de a-și agonisi prin diligența sa cinstită cel puțin încă jumătate atăta. De acum înainte nu mai este vorba, că cineva are se fie preot în Pecica, sau în Vaidei; se recere numai se aibă cualificațiune de clasa primă și pôte subsista ca preot cinstit ori și unde. Ce privește creșterea familiei, trăiască tot insul așa, ca se fie preot după rënduēla lui Melchisedec, că din cele cam 150,000 corone, ce se dau la noi pe stipendii, de sigur fiii preoților distinși vor fi cei dintăiu, cari vor fi considerați.

Voim regenerare? Să începem deci de unde se cuvine! Să se ficeze un timp de 4—5 ani, după care se sustee *ca lege* pentru toți creștinii ortodocși, ca în *seminariile noastre teologice* se se primescă numai tineri absolui de gimnasiu, sau reale, și cu *testimoniu de maturitate*. Teologiile se fie aranjate cu 4 cursuri și se fie provēdute cu puteri didactice, cari pricep și teoria, dar' și cele ce le ascēptă poporul dela părintele său!

Al doilea factor decider este la tot casul *școlă* noastră confesională. După ce de neajunsurile materiale ale preoții am fi în câțva scutiți prin întregirea dotațiunii din partea statului, avem sântă datorință a ne întorče activitatea asupra școlilor. Starea școlilor noastre de astăzi își însuflă multe îngrijiri. Și nici nu-i mirare, când veți ce puține pregătiri au tinerii cari se primesc într'însele. Abstrăgend însă dela aceste neajunsuri, când veți că sērmanul învățătorilor, de multe-ori însărcinat cu familie grea, are se se susțina din micul salariu de 600 corone, ce nu și-l primește regulat, atunci omul cu durere de inimă pentru viitorul poporului deplânge în sufletul său acēstă situațiune dejositoare.

Voim regenerare? Veniți se facem și aici ceea ce pôte! Veniți toți cei chemați și descoperiți-vē planurile, ce cugetați că ar putē ajuta! Subscrisul ar crede, ca după 4—5 ani se se dispună prin lege, ca în *preparandii* se nu se primescă alți tineri, de cāt de cei ce au absolvat cu *calcul general bun cel puțin 4 clase ale cutărei școle medii*. Cursuri preparandiale se fie 4; se fie provēdute cu profesori bine salariați și se aibă școlă practică cu cel puțin 3 învățatori de model. Învēțătorilor se li-se ficeze salariu minimal de 800 corone, drept de cvinevenal de 80 corone și drept de pensiune. În schimb apoi se se desvōlte asupra școlilor controlă amēnuntită și se se aplice pretutindenea mijlōce necesare pentru vindecarea relelor, însă fără de rezervă și cu totă bunăvoință!

Pentru-ca se avem tineri apți de a fi primiți în preparandie, s'ar putē ajuta spre pildă așa, că *stipendiile disponibile se fie desfăcute în cātē două pentru tineri eminenți de prin gimnasiul inferior, ear' în preparandie cei sēraci se fie suscepți gratuit, dacă sunt talentați și diligenți*.

Căstīgând în modul acesta preoți și învățatori devotați, ear' în fruntea afacerilor avēnd omeni cu vocațiune, este permis a ne mângăia cu speranța într'un viitoriu mai mult promițetoriu, căci cu preoți și învățatori harnici și înzestrați cu tōte virtuțile creștinesci putem crea popor ce rîvnesc numai spre cele bune.*

Ortodoxul.

„Adevērul despre Ungaria”.

Autorul broșurei despre care a fost vorba în ultimii doi numeri ai ziarului nostru, ne prezintă și fotografiile, mai mult sau mai puțin succese, ale unora din fruntașii nostri, după ce mai întâi ne descrie pe *Dr. Tomici* și *Dr. Gavrila*, conducetorii Șerului radicali.

Cităm partea acēstă din broșura, fără comentarii, lăsând în grija cetitorilor se constate singuri inesactitățile pe unele locuri, ear' pe alte locuri — *esagerările*. Autorul zice următoarele:

„Se vorbea, nu de mult, că *Dr. Rațiu* se va retrage dela politică. Știrea însă abia e de creșut. Și cel ce cunōșce pe *Dr. Rațiu* nici nu o va crede. Om de fer și de oțel, însușit de iubire fanatică și de ură fanatică, nu pôte se se condamne singur la nelucrare. Și un astfel de om e *Dr. Rațiu*, la care numai un lucru e dubios: dacă motorul rarei sale activități agitatorice

*) Am publicat, fără schimbare, așa cum ni-s'au trimis, aceste două articole, scrise de altcui de un distins și vechiu muncitoriu pe terenul bisericesc-scolar, — fără a ne identifica însă întră tōte cu verile sale, și fără a aproba unele din afirmările cuprinse deosebi în articolul *premergătoriu*, cari se refer, probabil, la raporturile, nouē necunoscute, din diecesă la care aparține autorul articolelor.

Redacțiunea.

(!) e isvorit din iubirea de rasă față de poporul seu, sau din ura de rasă față de Magiari?

Nu i-a pāsāt, că autoritățile politice i-s'au pus în cale totdeuna cu energie intransigentă și că societatea magiară l'a scos din sinul ei. Ear' pedepsele de temniță, cari i-au fost dictate, le-a suportat cu cea mai mare plăcere. Inaintat bine în anii șeptezeci, e și astăzi figura drēptă-militară a imblânzitorului de animale. Privire clară neturburată, față de Bismarck, — dar' naționalisată în — româneșce.

Neobositul agitator a avut zile amare după procesul memorandumului (?). Poporațiunea orașului Turda, întrucât nu făcea parte din aderenții conducetoriului Românilor, și-a dat esprimare părerii sale prin escese ca și cari n'au mai fost notate în Ungaria. Abia ajunsesse Rațiu acasă dela gară, și mulțime mare, întregul oraș a mers la locuința sa și într'o jumătate de oră a fost casa asaltată, mobilierul nimicit, așa că din splendida locuință a agitatorului n'a rămas întrēga nici piesa cea mai mică. După demolare, liniștindu-se mânia mulțimii, Rațiu a eșit înaintea casei sale și a strigat mulțimei:

— „Domnilor mei! Vē sunt fōrte mulțamitoriu. Așa mi-am închinut eu totdeuna pe Magiari.”

Până mai nainte cu 5—6 ani *Rațiu* era conducetoriul singur stăpānitoriu al partidei naționale române. Politica sa e negativă: nu recunōșce *status quo*, ci stă pe basa programului dela 1848, aspirând la teritoriul autonom pentru Românii din Ardeal, în cadrele monarchiei austriace; ear' tactica sa e odată pentru totdeuna și neînterupt — *pasivitatea*, reținerea dela orice acțiune pozitivă, în cadrele vieții politice magiare. Încăpăținarea cu care ține la programul acesta, enorma fōrță de resistență care reșede în persōna sa, și apoi si înalta sa educație: i-au conservat lungă vreme simpatiile credincioșilor sei. Și acum e însemnat numărul aderenților sei; dar' firesce, vēntul vremurilor moderne a cam atins și fōrea

FOIȘORĂ

Fum!...

(Urmare). de **T. Cornel.**

Ei urcă drumul curbat și ajunseră la rampa de marmură, care mărginește mijlocul parcului, grațios și simplu, unde se găsește brazde cu flori cari îmbalsămază aerul, și vase din cari atîrnă plante fărîtoare. Li făcură ocolul, scoborîră treptele late și lungi, apoi printrē brazde trecură în drēpta aleiei care se desfăcea de-asupra, lungă largă, tăiată între două șiruri de castani seculari, enormi și nemișcați. Ei mergeau vorbind, unul lāngă altul, ca în dragoste, sorbindu-se din priviri în cari germeau vieți de iubire. Și în mersul lor nici nu băgară de sēmă că se scoborîră pe treptele lāsate 'n adēncul săpat pe stānga aleiei principale. Acolo se perdură printrē arbori urmānd cărările sucite și bătătoare, cari aduceau într'un loc retras, dar' adēncit ca un fund de farfurie. Fundul destul de larg, bătut, umblat, cuprindea două bănci. Pe inclinare, în tōte direcțiile cresc arbori enormi, cu vērfurile 'nfipse 'n ceriu. Ei se așezară pe o bancă. Nu era nimeni cu ei, dōr' freamătul pădurei, vocea misterioasă a

Parcului. Acolo, graiul frunzării se aduna în mii de sensuri și adēncul acesta hui ca un ghioc colosal zi și nōpte, vecinic, vecinic.

Ryonel îi adusese un buchet de flori. Honorina îl desfăcu în trei: unul îl prinse în pēr, altul îl puse pe sîn, ear' pe cel de al treilea îl înfipse în înșingătoare.

— Ești frumoasă ca o zeiță, și te iubesc cum nimeni n'a știut vre-o dată... zise el ars de fermecare.

Ea surise. Și în suriderea asta era și mai frumoasă. În ochi sōrcei îi pusese razele lui strălucitoare și căldura lui dulce, de tōmnă. Ear' pe buze ridea cerul cu tot nemārginitul lui. Mișcat, Ryonel îi sārută ochii, cari se ascundeau sub pleōpe, apoi obrājiorii tragezi și gurița, care i-se dădea cu uitarea tōtă.

În vremea aceea un domn apāru și îi surprinse. Ear' două femei cu un copil se așezară pe ceal'altă bancă din față. Honorina ceru se plece aiurea. Ochii lunei îi urmăreau.

Pleacă în susul parcului, trecură pe lāngă basinul cu pești de aur și de argint sau roșii ca sangele, și urcară aleia cu pajiste 'n mijloc și cu două drumuri pe laturi. Pădure 'n drēpta, — pădure 'n stānga. Pe pajiste alergau copii; pe sub umbrări steteau grupuri nenumērate, la odihnă, respirānd balsamul verdeții. Sus, la capul aleiei, ajunseră

la basinul circular, cu apa mōrtă 'n liniște, ocupānd centrul unei rēspāntii a zeci de șosele.

În poiana în care intrară nu era nici o ființă. Honorina alerga înainte, cu ris, cu strigāt de fericire, și din alergare aduna flori, — flori crescute și ascunse în fēnaț. Ryonel rămasese în urmă îngāndurat. În capul lui urla simfonia fericirii. Purta cu el orchestra tōtă, care 'i încānta triumful dragostei, gloriificarea ei, isbānda naturei asupra nimiciei și rēutății omenesci. Honorina era acum a lui. Părinții se învoiau se i-o dee. Ei n'o opreau se iubescă și nici n'o certau că se dăduse rōbă cu sufletul unui necunoscut. Era dragostea care isbāndea în plinătatea ei, care isbutea în lumea rea, dragostea înțelēsă de niște părinți, respectată de ei, sfințită, sfințită, dragostea în corpuri tinere, cu sensuri nouē și farmede mii. Când plecase din Paris, ca se vie la întâlnire cu Honorina, nu-și închipuise că fericirea îl așteptă nerăbdătoare la capul drumului. Ea fu neașteptată, nevisată chiar, și de aceea era așa de mare, de il năpădea înăbușindu-l. Nu-și închipuise dînsul că în lumea noastră, care trāiesce dea 'ndōsele, puteau se se găsească așa părinți. Ei nu-l mai cunoscău, nu știau ce făcea, nici cum trăia, și 'i dăduseră fata lor, unicul lor copil, iubit, adorat. Dînșii nu în-

trebau de zestre, ca tōtă lumea. Din potrivă, tatăl întreba de altceva. Ah! i-se părea că visēză. În mintea lui reveniau cuvintele tatălui Honorinei, repetate de dînsa. El o întrebasese numai: „Te iubesc, — Il iubesc? — Vē iubiți?... Luați-vē!” Și atāt, și nimic mai mult. Pe ce lume trăia dînsul, ca se diviniseze dragostea ficei lui, cum rari părinți făcură? Iubirea nu mai era o crimă, ear' amicitia nu era păcat. Era ceva rar. Era germenul unei lumi nouē, o lume curată, strălucitoare, care mijia la zarea omeniei, lume în care lucrurile cari se divinizau de inimi sincere și curate luau locul de cînte în morala societății. Și el vedea ivirea acestei lumi, căci gusta fericirea înainte de instituirea ei. El iubia, el era stimat. Și iubirea lui se încorona cu luarea în căsătorie a aceleia pe care o adora ca un nebun, în mintea căruia se țintuesce pe veci. până la mōrte, o idee, un gānd. Și el mergea amētit, imbatat, cum nici nu trăia, ca în vis, halucinat de fericire, cu mintea la viață care se deschidea înaintea lui, ca un cāmp înflorit și bine mirositor, în care Honorina îl aștepta cu surisul pe buze și cu lumina dragostei în ochii ei adānci ca prăpastia nopții. Era a lui, pe veci, pe veci. (Va urma.)

prea delicată a romanticei despre metodica lui Rațiu și partea cea mai mare a agitatorilor români au luat o direcție mai reală. De un an de zile *Dr. Rațiu* conduce în persoană „*Tribuna*“ din Sibiu (!). E sigur ultima sfortare, pentru a se menține în viață învechitul partid național. Dacă moare, s'a dus cu el și partidul național (?). Credinciosul seu famulus, *Dr. Coroianu*, nu va fi în stare să iee locul unui om, care nu de mult a avut curajul să spună în public că: „*Magiarii formeză disonanța în concertul european*“.

Dr. Lucaciu a fost acela care a provocat prima deslipire de câtră partida conservativă a lui *Dr. Rațiu*. Nu e mirare, că geniului om i-s'a prefăcut în cămașă de forță utopia pasivității vechiului comitet național. Orator splendid, provăcut cu toate darurile unui tribun al poporului care răpesc: s'a pus pe muncă pentru a uni pe Românii mai tineri într'un partid de acțiune. Popa din Șişesti a ajuns în curând o personalitate cunoscută. În procesul memorandumului a jucat rol de frunte, ca urzitorul întregii mișcări memorandiste. Condamnat la cinci ani temniță de stat, a împlinit cea mai mare parte din pedepșă, întărit și mângăiat de iubirea și venerațiunea întregului popor român. A fost faptă cuminte dela Bánffy, că n'a lăsat să fie încoronat ca „*martiri*“ arestanții acestia, ci prin eliberarea lor pe neașteptate din închisoare, a dat *Românilor dovadă, că Ungaria e gata pentru o — prevenire*.

Astăzi *Lucaciu* nu mai e idolul de odinioară. Farmecul personalității sale, potențat prin frumseță bărbătească și prin elocvență puternică, a dispărut din zi în zi mai mult. Astăzi nu mai posedă nelimitată încredere a partizanilor sei. Faptul acesta și împrejurarea, că partidul creat de el în scopul acțiunilor agitatorice nu are trebuință de capete înfierbântate, ci de bărbați cari știu precumpeni lucrurile cu calmitate, — a provocat darea sa la o parte. Firesce, în popor nu s'a stins însuflețirea pentru el. Precum există la Unguri un cântec al lui Kossuth, așa există și „*Doina lui Lucaciu*“ la Români.

Mulți, foarte mulți tineri și bătrâni au fost aruncați în temniță pentru că au cântat doina acésta, — căci e oprită din partea poliției în întreaga Ungarie, — și totuși se cântă. *Lucaciu* a trebuit să cedeze lui *Mangra* domnia. Noua partidă română a acestui din urmă e un imperiu de surprinderi. Pe lângă tot antagonismul cel mare care există între acești doi bărbați și-i desparte, e posibil, ca un moment favorabil să aducă împăcarea acestor certai conșoți de principii. Dar' pentru cazul acesta trebuie să stee toți cu ochii în patru, pentru-că ar fi foarte periculos pentru Ungaria, dacă întreaga românie în loc să iee drumul spre Unguri, îl fac spre contrarii — slavi.

Mangra a dus-o foarte departe în timpul din urmă. Cariera sa politică e o uimitoare continuitate de contraste evidente. Cu apucături tactice, cu lozince și programe politice nu-l poți prinde pe omul acesta. Înainte cu cinci ani era încă naționalist. Firesce, că atunci trebuia aruncat din șeuă cel mai periculos dintră rivali, *Dr. Lucaciu*, care atinsese zenitul gloriei și cu care împreună făcuse desbinarea de câtră partidul lui Rațiu. În timpul cât *Lucaciu* a stat în temniță, s'a pregătit terenul pentru *Mangra*. Și *Lucaciu*, când a eșit din temniță a fost primit cu priviri de neîncredere. Idolul de odinioară a ajuns în ochii fostilor sei adoratori un individ suspicios. Se zice că asta a fost măestria lui *Mangra*. La constituirea „*Solidarității tuturor naționalităților nemagiare*“ a avut partea leului. Înainte cu trei ani arangia meetinguri populare și trimitea adrese de laudă, pe cale telegrafică lui *Dr. Lueger*, în cari se ruga pentru: „*binevoitdrea intervenție în interesul națiunei române, asuprită din partea selbaticilor Magiari*“. Astăzi

Mangra e cel mai însuflețit propagator al *înfrățirii magiario-române*.

Cum s'a făcut schimbarea?

Așa, că Goldiș, care la politicienii magiari trecea de Român patriotic, a ajuns episcop! Pe cât e de îmbucurătoru faptul, că printră Români se ridică voci pentru o pace separată între Români și Magiari, pe atât de trist e, că Széll Kálmán pune în curs cambii false. Presa magiară a făcut preste noște din „*agitatorul setos de sânge*“ un „*politician talentat și cu temperamēt*“, — ear' capacități magiare îi cântă imnuri de laudă și îi aduc tămăeri. Dar' așa nu se va ajunge aceea ce trebuie să se ajungă. Dl Széll, în vanitatea sa, vrea să fie laudat nu numai din partea gazetelor magiare; și de aceea ziarele sale tāmăiază pe Români în speranță, că va resuna din partea lor un echou amical. Dar' aceea ce ne trebuie nonē e o *împăcare a Magiariilor cu Românii, pe basa luptei în contra pericolului slav*, nu imnuri de laude la adresa lui Széll Kálmán!

Parteniu Cosma, directorul celui mai mare institut de bani al Românilor, *Albina*, aparține cu totul altei categorii decât conducătorii vechi ai Românilor, despre cari a fost vorba până aci. *Parteniu Cosma* reprezintă elementul modern în societatea română. Om cu educație liberă, modernă, academică, și economist național, în teorie și praxă bine versat. Pe vremea lui *Mocsonyi* era membru al parlamentului. Sub conducerea spirituală a marelui Metropolit Șaguna a trecut *Cosma* înainte cu 30 de ani prin politica inferbântată a radicalismului român. Astăzi stă la îndepărtare chilo-metrică de aderenții acestei școle vechi politice. Șovinismul și aceea însușire respingătoare care caracteriza preste tot ne conducătorii Românilor din vremea vechie, *Cosma* a știut să o scuture de la sine. Cu privire la ridicarea economică a Românilor, lui i-se cuvine partea leului. Poleiala sa politică nu oferă însă nici o garanție, că va fi mai puțin de folos Românilor cu manierele sale de salon, sau va strica mai puțin Magiariilor. Din contra. Nici cel mai incarnat Rațiu-ist intransigent nu pōte presta aceea ce a prestat *Cosma*. Institutele ungare de bani nici nu cunosc solidaritatea națională, care închide într'un întreg solid institutele române, tocmai în urma activității lui *Cosma*. *Parteniu Cosma* a dat naștere congresului institutelor române de bani și el a știut să dea direcțiune unitară acțiunilor acestora. Banca cea mare *Albina*, în fruntea căreia stă el, s'a ridicat sub conducerea sa la o înflorire aproape grandioasă. Dar' pe lângă toate acestea merite pentru cauza Românilor, ar fi greșită presupunerea, că *Cosma* ar avea mari simpatii la conaționalii sei. Tocmai aceea ce e modern în ființa sa, face să fie nesimțatic omenilor conservativi de talia lui Rațiu. E prea fin și prea sus pentru ei. Interpelațiunile sale în consultări politice și în congresele bisericesci au darul de a provoca totdeauna câte o serie de frīguri și alte asemenea la conducători. Se șoptesce că nu în mică parte opera lui *Cosma* e că Rațiu a fost dat mai înderēt, și că *Cosma* voescă să iee locul lui Rațiu ca conducător al unei partide junimiste.

— „Încă n'a sosit timpul; când va fi sosit, voi comunica poporului meu“, — așa vorbea bătrânul *Mocsonyi*, când i-a fost adresată pe calea publicității întrebarea, dacă partidul național român are să iee parte sau ba la luptele parlamentare. A vorbi o astfel de limbă își pōte permite numai *Mocsonyi*. Pentru-că într'adevăr puțini sunt omenii pe cari i-a lăsat neatinși cele petrecute în viața internă a partidului. Întră acestia e *Mocsonyi*. Milionar de a casă, și nu fără talent, — se bucură și de stima elementelor cari de altcum nu-i recunosc conducerea politică. A fost și deputat odată (ba de trei ori!

Red.) și s'a alăturat în parlament la aripa radicală a partidului național. Firesce, cel ce dădea odinioară asalte, a devenit om cu precumpănire calmă. Astăzi nu are aderenți peste măsură numărōși în inteligența română. Numai Lugojul și jurul îi formeză „*imperiuul*“. De curând a făcut o acuișiție bună: avocatul *Bredicean* din Lugoj s'a alăturat la programul seu.

Politica lui *Mocsonyi* pōte fi es-primată în acest singur cuvēt: „*Să așteptăm*“. Se așteptăm, până va da faliment politica de babe bătrâne a lui Rațiu și până un guvern ungar va avea trebuință în acțiunile sale politice de o partidă nu prea espusă română. Atunci va fi sosit timpul, atunci *Mocsonyi* va chema poporul seu.

După-ce căzuse Bánffy și dl Széll își începuse era nouă între sunete de trimbiță, era intențiunea să fie atras bătrânul *Mocsonyi*. Pe când adevă mai înainte *Mocsonyi* se teria totdeauna de o participare activă la acțiunea parlamentului ungar, sub Széll nu s'a putut decide să dea răspuns decisiv la întrebarea pusă. Adevărat că „*Tribuna*“ din Sibiu a anunțat per longum et latum, că persistă pe lângă politica de pasivitate, dar' așa se pare că chestia încă nu e rezolvată, pentru că ziarele din Budapesta spun, că „*renunțarea la activitate nu e esactă și că se refere la trecut, având datul de pe vremile lui Bánffy*“. Și nu numai acésta, ci și de altcum toate semnele vorbesc, că *Românii sunt gata să calce pe alte căi și că pentru ei se apropie o eră nouă*“.

Așa scrie autorul broșurei din întrebare despre politica noastră și frun-tașii nostri. Restul broșurei l vom reasuma în numărul ce vine.

Din tractul prot. al Lupșei.

— Conferență preoțescă. —

Ponor, 29 Septembrie, v. 1901.

Precum conferențele învățătoresci aduc folose învățătorilor, astfel și conferențele preoțesci — introduse acum trei ani de câtră bunul și demnul nostru arhiepiscop și Metropolit *Ioan Metianu* — însemnate folose aduc preoților și ne vor aduce încă cu timpul.

De ce? Pentru-că loc și mijloc mai nimerit de convenire și luminare împrumutată preoțimea nu pōte avē. Aici își exprimă ea dorințele și constată relele pe cari vedându-le autoritatea noastră bisericescă mai înaltă, pōte să le vindece, pōte să ne ajute în activitatea noastră pastorală, spre binele și ridicarea religiosității, moralității, ba chiar și bunei stări materiale a turmei cuvētătoare încredințată nouē spre păstorie.

Iată unul dintră scopurile cele mai frumose asupra căruia se revarsă lucrarea conferențelor preoțesci. Teren de comunicare și de perfecționare reciprocă, și cel mai bun mijloc de informațiune între cei de sus și preoțime.

Dovadă despre acésta e și conferența a treia din tractul *Lupșei*, ținută — conform convocătorului demnului adm. prot. *Vasilie Gan* din 22 August a. c. Nr. 622, — în reședința protopresbiteratului, opidul *Ofenbaia*, situat în o vale romantică de partea drēptă a Arieșului, încântătorul riu al munților apuseni.

Conferența a deschis-o zēlosul adm. prot. *V. Gan* prin o cuvētare foarte frumoasă și plină de învățături, carea stându-mi la dispoziție, cu plăcere o dau publicității, ca să tragă folose și alții din ea.

E următorea:

Oonorată Conferență! Domnilor și fraților preoți!

Din incidentul convenirei noastre de azi în conferință preoțescă — fiți bineveniți!

Vē salut, fraților! ca pe împreună-lucrătorii în via Domnului, ca pe apostolii dela margini, cari în centrul tractului ați alergat, ca nouē rivnă de muncă să primiți aici, cu nou spirit de chemare se vē înzestrați, ca — renapoiindu-se fie-care la ale sale — cele esperiate, cele primite aici, să le puteți cu destoinicie pune în praxă.

Conferențele pentru noi au îndoită însemnătate:

Pro primo, ni-se dă ocaziune a netezi, a perfecționa ceea ce avem.

În activitatea pastorală fie-care procede după un metod ôre-care, care l'a format în urma pregătirei teoretice anterioare, plane l'a adus gata din seminar, sau apoi împrejurările date: obiceiurile și alte condițiuni locale au dictat unuia și altuia metodu de a procede în păstorie turmei cuvētătoare.

Cum însă în lume la om, și la tot ce e omenesc, nu e absolută perfecțiune — din metodele singuraticie fie-care pōte să sufere de ceva scădere. Metodu format în școlă se pōte să nu fie potrivit împrejurărilor din comună; metodu propriu pōte să sufere de multe imperfecțiuni, să fie plin de lacune.

În ambe casurile chemarea conferenței e: a obli, a netezi ce e colțuros, a suplini lacunele, ca pe calea acésta să ajungem la conducere uniformă, conformă împrejurărilor dela noi și după posibilitate cea mai perfectă, ca și efectul lucrării noastre să fie plin de succes.

Pro secundo. Conferențele ne procură nouē arme de luptă pe terenul pastoral.

Câți ômeni atâte observațiuni și cu cât observațiunile sunt mai multe, lucrul devine mai bine înțeles. Ceea ce mie îmi scapă din vedere, altul observă, ba pōte în acel punct are cele mai clare vederi, mai bogate esperiențe; ceea ce mie îmi este greu, pentru altul e jucărie de copil, căci în decursul activității și-a dobândit (însușit) desteritatea necesară întru a îndeplini lucrul.

Astfel conferențele dau bun prilegiu la comunicare reciprocă, prin ea contribuie la îmbogățirea spiritului preoților cu cunoscințe nouē, esperiențe nouē, și procură nouē mijlōce de a lucra în via Domnului.

Conferențele preoțesci ne dau, va să zică, cel mai bun prilegiu de a ne perfecționa.

Ele deopotrivă sunt necesare și celor cu pregătiri, cu clase multe, cât și celor ce n'au avut prilegiu de a studia mult, a avē multă carte.

Nime nu e înțelept, ca să nu mai aibă trebuință de înțelepciune, și nime nu e atosciutor, ca să nu pōtă primi încă și mai multă sciință. Adese cel mai puțin învățat la părere, cunōșce mai bine lucrurile de cât cel ce se pretinde pe sine a fi filosof. Precum isvorul cel bun pōte exista și pe un loc mai puțin umbros, mai sterp, tot așa ideea cea bună, sfatul salutar nu se scie din care cap rēsare. Nu odată cel mai puțin învățat, află mai potrivită și mai bună cale de urmat, de cât cel ce pōte prin toate școlile a trecut. Căci pe când cest din urmă privesce lucrurile de pe pedestal înalt, ideal, — celalalt vorbește din praxă și cunōșce lucrurile din evoluțiunea lor firēscă.

Așadar, prin conferențe cei cu cunoscințe și esperiențe se perfecționează și mai mult, ear' cei fără acele — le câștigă din convorbirile purtate împreună.

Laudă se cuvine celui ce a dat preoțimei noastre ocaziunea de a se întruni în conferențe și prin ele a se perfecționa; sau — în limbajul scripturei grăind — a dobândi lângă talanții avuți încă alți talanți. Acela este Excelența Sa I. P. S. Arhiepiscop și Metropolit *Ioan*, cărui datori suntem și pe acésta cale și în acest loc, a-l exprima urările noastre de bine.

Cu acésta solemnă ocaziune vē pun înainte, Domnilor și fraților! povețele marelui Apostol Pavel, care în cartea sa câtră Filip-seni (4, 8) așa glăsuesce: Iară mai mult frații mei; câte sunt adevērate, câte sunt cinstite, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt iub-te, câte sunt de bună laudă, ori-ce faptă bună și ori-ce laudă: aceste să gândiți.

Și adaug: Să și faceți!

Cu aceste conferențe III a preoților din tractul *Lupșei*, o declar de deschisă.

Acésta cuvētare a fost ascultată cu cea mai mare atențiune și la locul unde se amintesc numele de etate bătrânului dar' de muncă și virtute vecinic tinerului nostru arhiepiscop *Ioan*, întrēgă conferența a erupt în nestărsite strigăte de: Să trăiască!

După deschiderea conferenței biroul s'a constituit astfel, notari: *Laurențiu Ciorbea* și *Aurel Boier*, verificători: *Avram Cioran* și *Vasilie Bumbuș*.

Drep completare la cuvântul de deschidere membrul Nistor Manciu propune, ear' conferența cu însuflețire primesce a se trimite Excelenței Sale o telegramă omagială. Iată și conținutul acelei telegramme. Excelenței Sale Dnui Ioan Metianu arhiepiscop Sibiu. „Preoțimea din tractul Lupsei, adunată azi în conferență preoțescă, inițiată de Înalt-preasfântia Voastră, Vă urază mulți fericici ani“. Gan, președinte, Ciorbea, Boier notari.

Dar' se intru în lucrările conferenței. Dintră acestea ca cele mai esențiale notez: la ordinea zilei se cetesce scripta Excelenței Sale prin care se aprobă conclusele conferenței trecute. Se ia spre știință.

Referitoriu la concludin prin care Prea-venerabilul consistoriu arhiepiscopescan zice: cu durere constatăm că preoțimea n'a pătuns îndestul mărta idee de a contribui fie-care preot cu 4% eventual 2% la crearea unui fond special preoțesc, se dă unei comisuni spre studiere și a veni cu propunere în ședința de după amăzi.

Preste cerculariu consistorial Nr. 7097 Epitr. de a contribui preoții, cantorii și crâsnicii cu o anumită sumă la dotațiunea protopresbiterilor — se trece la ordinea zilei.

(Va urma.)

Revistă esternă

Republică în Balcani. Comitetul macedo-bulgar și-a formulat în următoarele programul aspirațiilor sale cu privire la Macedonia: 1. Republică federală, compusă din provinciile turcesei Salonic, Monastir, Uskub și Adrianopol. 2. Noua republică va fi cu totul independentă de Turcia; 3. Ea va fi administrată de către un consiliu federal, ai cărui membri vor fi aleși; 4. Fie-care canton al Republicei se va bucura de autonomia sa pentru afacerile locale; 5. Republica nu va avea armată, ci numai o miliție în cas de lipsă. 6. Votul universal, referendum, reprezentarea minorităților, impositul progresiv pe venit, impositul pe proprietate, libertatea intrunirilor și a presei, egalitatea pentru toți cetățenii; 7. Alegerea funcționarilor civili; 8. Președintele federației va fi ales pe cinci ani prin vot direct.

Răsboiul Burilor. Mai zilele trecute rapoartele din izvor englez spuneau că Burii sunt rău strimtorați, deosebi cei cari în frunte cu Botha după strălucite învingeri năvăliseră în țera Zulilor. Se spunea chiar că Botha e cernit de oșteea engleză și va ajunge la sârtea lui Cronje (care cernit la Paardeberg anul trecut, a trebuit să capituleze). Se vede însă, că „strimtorarea“ totuși n'a fost prea de tot sigură, căci rapoartele ulterioare, de-și cam înfrumșetă, spun totuși că Botha a trecut cordonul de cernire. Lui „Times“, de pildă, i-se raportează din Durban următoarele: Operațiunile din timpul mai nou ale generalului Lytleton la frontierele Natalului au fost îndreptate contra sfertărilor desperate ale Burilor, de a se scăpa din situația critică în care se precipitaseră prin năvălirea în țera Zulilor. Drept că Botha încă nu e în siguranță, dar' totuși se pare a-i fi succes să spargă gordonul ce avea misiunea să-i împedeze retragerea. Botha a fost silit să-și lase îndrăgostit de oștei, ear' cu cealaltă parte a plecat spre nord de-a lungul frontierei Zulilor, unde Dumineca trecută i-a succes să ajungă dincolo de cordonul englez. După marșuri oșobitose făcute zi și noapte, a înaintat până la Vryheid. Aici l'a ajuns generalul Walter, cu care a avut bătălie mare, terminată cu aceea, că Burii au putut neconturbati să înainteze mai departe spre nord.

Raportul acesta fiind din sorginte engleză, putem fi siguri că bătălia s'a terminat earăși cu o strâșnică bătaie pentru Englezi, mascată prin frasa, că „Burii au putut neconturbati să înainteze mai departe“.

Regele Edward nu se încoronază. Știre de senzație a sosit din Londra la cercurile de curte din Berlin: Terminul încoronării regelui Edward, care era fixat pe luna Maiu și pentru care chiar săptămâna trecută se spedasera invitățile la pairii (magnații) Angliei, s'a amânât pe timp nehotărât. Motivul amânării e, că la regele Edward s'a constatat cancer (rac).

Mai zilele trecute se vestise că regele e bolnav de rēcălă trecătoare. Marți însă a fost chemat la regele un vestit profesor-chirurg, care a constatat că bôla regelui e cancer.

Știrea e cu atât mai de creșut, că tatăl regelui, prințul Albert încă de cancer a murit, asemenea și unchiul regelui, ducele de Albany, sora-sa împărătesă Victoria a Germaniei, și fratele său mai mic, ducele Alfred de Saxa-Coburg.

Semne de răsboiu în Afganistan. Zilele trecute a răposat Abdur-Rahman emirul Afganistanului, cărui i-a urmat la tron Habib-Ullah. Răposatul emir a fost unul dintră cei mai înțelepți domnitori orientali și mare diplomat, care cu deosebită iscusință a știut să lavireze întră Rusia și Anglia, cari ambele tindeau să-l aibă sub protecția lor, pentru-ca sub pretextul protectoratului să pună apoi stăpânire pe țera.

Noul emir inclină mai mult spre Anglia, ceea-ce Rusia știind prea bine, lansăză deja de pe acum știri de curândă isbănire de răsboiu civil în Afganistan, — sigur pentru-ca să-și ia pretext de a și concentra trupe la graniță. Lui „Daily Mail“ din Londra, de pildă, i-se raportează din Petersburg următoarele:

De-și se pare că a succes chanului Habib-Ullah să ocupe tronul tatălui său, totuși se pôte lua la sigur că va isbucni răsboiu civil. Poporul și nobilimea nu are drag pe Habib-Ullah — conform aserțiunei Rușilor — și le-ar plăce mai bucuroși să aibă emir pe chanul Mohamed Omar, pe care atât prinții cât și poporul îl iubesc mult. Se mai crede, că mama lui Omar, o femeie astută și ambițioasă, va face totul pentru-ca să asigure lui tronul. Cât timp Anglia va rămâne neutrală în aceste lupte interne, va observa neutralitate și Rusia. Dacă însă Anglia va înainta în părțile ostice ale Afganistanului, atunci Rusia încă va începe politică activă în părțile vestice. Guvernul a și dispus deja sporirea trupelor dela graniță și în cas de lipsă va înainta până la orașul Herat, pe care îl va lua în stăpânire.

De altă parte „Daily Telegraph“ (din Londra) este informat că în Afganistan sunt deja în curgere mari pregătiri de răsboiu. Din toate părțile țării înaintăză trupe spre Cabul, ear' trupele dela graniță au primit întăriri considerabile. În Petersburg se crede că pregătirile acestea sunt îndreptate contra Rusiei.

NOUTĂȚI

Dela Asociațiune. Joi în 10 Octobree nou a. c. a ținut Comitetul central al „Asociațiunii“ prima ședință sub conducerea vice-președintelui, dl. Iosif St. Șulufiu, în care s'a decis executarea concluserilor aduse în adunarea generală ultimă. S'a adus la cunoștință în acea ședință notificarea dlui Ales. Mocsonyi, că la această ședință n'a putut lua parte, dar' în decursul lunei Octobree va veni la Sibiu să conducă însuși ședința proximă a comitetului.

Prim secretariul Dr. Diaconovich a fost însărcinat a scrie istoricul Asociațiunii în o broșură de estensiunea celor din biblioteca populară. D-șora Sofia Condein donăză pentru fondul casei naționale premiul, obținut la petrecerea populară pentru costumul românesc, ce l'a purtat. Tot atunci s'a angajat ca profesoră pentru instruirea în musica vocală și cântări la școala de fete d-șora Elena Cunțan, absolventă a academiei regale pentru musică din Berlin.

Cununie. Sâmbătă la orele 11 a. m. și-au serbat în biserica din Sibiu-Cetate cunună religioasă candidatul la preoție Ioan Sêrb și domnișora Maria Ciuruga, fostă învățătoare. Nun a fost ținut preot Șuiaga, hirotonit săptămâna trecută, ear' preot cununător protopresbiterul I. Papiu, care după terminarea ceremonialului a ținut mirilor o scurtă vorbire de felicitare, la care prin aclamațiunii de „trăiescă!“ s'a atașat și publicul asistent.

Post de notariu. Cu termin până la 1 Novembre st. n. este scris concurs la postul de notariu cercual în Slatina (pretura Iam). Dotație 1235 cor. 90 fil. salariu, 120 cor. pașal de cancelarie, 129 cor. 90 fil. pașal pentru ținerea unui servitoriu, 269 cor. pașal de călătorie, 169 cor. 94 fil. pașal de diurne, 163 cor. 14 fil. pașal pentru lemne de încălțit, și cuartir în natură. Cererile sunt a se trimite la protopretorul Korkán în Jâm. Alegerea se va face în 4 Novembre.

De șapte ani. Sâmbătă (29 Septembrie st. v.) a implinit șapte ani de etate drăgălașa princesă Elisabeta, ficea moștenitorului de tron Ferdinand al României. Intru serbarea acestei aniversări, întră altele, s'a dat la palatul din Sinaia o petrecere de copii.

Nou inspector școlar. În locul pensionatului Dengi János ministrul a numit inspector reg. de școle în comitatul Caras-Severin pe subinspectorul de până acum Sándor Lajos.

† Ioan Moțiu jude de tablă în pensiune, a răposat Luni în Deva, în etate de 69 ani. Însemnătarea i-sa făcut Mercuri, în cimiteriul bisericei gr.-or. din Deva.

Nouă prăvălie românească în Orăștie. Doi tineri români: Petru Banciu și Rusalin Ionescu, au deschis în Orăștie, în casele din piață ale lui George Baciu, prăvălie de mărfuri de pielărit (talpă, oșinci, piele). Cum până acum acest ram de negoț în Orăștie a fost purtat numai de străini, zeloșii tineri merită tot sprijinul din partea publicului român.

Prelegeri economice. Cum vestesce „Banul Econom“, reuniunea economică română din Orăștie va începe în săptămâna această seria prelegerilor economice prin comunele din jurul Orăștiei.

Hymen. Emilia Ioanovici și Iuliu Holțder își anunță cununia, ce se va celebra Duminecă în 7/20 Octobree a. c. la 4 ore p. m. în biserica gr. ort. rom. din Boiu-mare.

Amor și politică. O fată frumoasă a unui beiu din Podgorița s'a îndrăgostit de un flăcău muntenegrin și părăsind casa părintească a fugit în Muntenegru la iubitul ei. Beiu s'a adresat direct principelui Nichita, cerând să deie ordin, ca fata să fie retrimisă a casă. Principele a răspuns, că în afaceri de amor politica n'are să se amestece. Și nu a dat nici un ordin.

Nou profesor de pedagogie la universitate din Budapesta. Fôia oficială de Joi publică numirea lui Dr. Ernest Findczy, fost până acum secretariu ministerial, de profesor ordinar pentru catedra de pedagogie la facultatea filosofică a universității din Budapesta. Catedra devenise vacantă an-terț prin răposarea profesorului Dr. August Lubrich.

Explosie de dinamit. În Crusevaț (Sêrbia), unde tocmai se făceau pregătiri pentru primirea părechi regale, din cauza negrijii s'a aprins erba de pușcă din prăvălia lui Stoian Mitrovici, și pe urma acesteia a explodat și dinamitul aflător în prăvălie. Douăsprezece case au luat foc din explozie, trei ômeni au fost uciși, ear' patrușprezece sunt răniți grav. Intră acestia e și proprietariul prăvăliei.

Un pleban „barbar“. Poporația slavă și cea italiană din Istria trăiesc în mare dușmănie, căreia i dau expresie în afaceri bisericicești, școlare și sociale. Intră cei mai înverșunați slavofili e plebanul Goldmann, care în ura contra a tot ce e italian, deci latin, merge așa departe. În cât dacă află pe hotarul comunei vr'o pîtră cu inscripție română, ori vr'o rămășiță de statue romane sau alte monumente archeologice de proveniență română, le sfarmă și le nimicesc. În această păcătoasă ură contra latinismului plebanul Goldmann a mers deja așa departe, în cât a nimicit monumente și inscripțiuni de forte mare valoare. Chiar Mommsen, renumitul istoric german, într'o revistă germană condamnă aspru acest josnic fel de răsbunare contra latinismului, dând lui Goldmann, întră altele, și epitetul barbar.

Din public. *)

Mulțămită publică.

Credincioșii bisericei gr. ort. rom. din Bonțida, protopresbiteratul Clușului, își îndeplinesc cea mai plăcută datorință aducând pe acesta cale cele mai căldurose mulțămite tuturor P. T. domne, domnișore și domni, cari prin oferte maritimose, suprasolviri și colecte au contribuit la renovarea bisericei lor și la reușita materială a petrecerii cu joc arangiată la 29 Septembrie 1901 st. n. după efectuarea actului sântirei bisericei, și anume:

A. Colectă: Conte George Bánffy 26 cor., Eduard Wildorf 4 cor., Bela Bartok, preot ev. ref. 2 cor., Dr. Ludovic Farkas 5 cor., Catol Gruner 3 cor., Carol Toczaier 2 cor., Iosif Praefort, Francisc Szabó, preot rom. cat. câte 1 cor., Dr. Ioan Farkas, adv.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacția nu primesc răspunderea.

3 cor., Dr. Ioan Șliam, adv., Iosif Vida, câte 2 cor., Francisc Walner, Dionisiu Lakatos, dna Dionisiu Lakatos, câte 1 cor., Ilie Marincea 10 cor., Vasile Onosi 5 cor., Tului Roșescu, ppresb. 10 cor., Gavril Hango, presbiter 2 cor. 40 fil., Victor Cupșa, Const. Juga, paroch câte 2 cor., Teodor Cupșa 10 cor., Gavril Garda, inv., Teofil Vescan, Demetriu Oltean, câte 1 cor., Ioan Gazdac 20 fil., Ioan Szappan 40 fil. — Suma 102 cor.

B. Taxe de intrare la petrecerea cu joc.

a) În localul petrecerii arangiat pentru inteligință: Conte Georgiu Bánffy 20 cor., (răscumpărarea biletului), Vasile Lăposi 4 cor., Vasile Onosi 3 cor., Ilie Marincea 2 cor., Alexandru Erdélyi 3 cor., Vescan, jurist, Andrea, jurist câte 1 cor., Ilarie Muica, Toma Mateiu, Nicolau Oltean, Aug. Cupșa, paroch, Cristofor Muradin, Iosif Farkas, câte 2 cor., Pepi Farkas 1 cor., Iuliu Obicz, Ernest Rauch, Kovács, Carol Toczaier, Francisc Walner, câte 2 cor., Ioan Deési, Ibrányi, câte 1 cor., Georgiu Rauch 3 cor., Francisc Szabó, preot r. c. 1 cor., Ladislau Kálmán 4 cor., Oscar Suchan, Iosif Praefort, câte 3 cor., Dionisiu Lakatos, V. Hopârtean, preot gr. cat., Aurel Pop, preot gr. cat. câte 2 cor., dna Carol Kovács 1 cor., Bela Bartok, preot ev. ref. 5 cor., Gavril Hango, presbiter, Domnica Juga n. Cupșa, preotăsa câte 1 cor., Victor Cupșa, par. 2 cor., Tului Roșescu, ppresbiter 1 cor., Iosif Onciu, preot gr. cat. 3 cor., Teofil Moldovan, preot gr. cat., Ioan Ascelean, Iosif Vida, Ioan Pașca, paroch, Dr. Ioan Șliam, adv. câte 2 cor., Gavril Blandu, locoten., Carol Tamaș, câte 1 cor., Stefan Vajna 3 cor., Adela Gutkovsky, Alexandru Nagy, Alexandru Cristea, Teodor Cupșa, câte 1 cor., Ioan Murășan, preot gr. cat., I. Izenkovics, câte 2 cor.

b) În localul petrecerii arangiat pentru popor: Teodor Negru, Iacob Blaga, Demetriu Losonczy, Const. Iconariu, Greg. Chioran, Vas. Losonczy, Teod. Oltean, Dem. Oltean, Dem. Neaga, Vas. Grasm, Vas. Murășan, Vas. Istocăș, Ios. Oltean, Petru Losonczy, Vas. Mircean, Dem. Chioran, Georgiu Bere, Vas. Losonczy, Gavr. Losonczy, Ilisie Șimișnean, Ioan Lupuțiu, Ioan Căprariu, Ilie Rațiu, Vas. Chioran, Greg. Iconariu, Const. Bărdog, Teodor Rus, câte 1 cor., Ana Căprariu, Georgiu Maté, Costănăsa Manciu, Francisc Enyedi Vas. Ursuțiu, Gavr. Pușcașiu, câte 50 fil. — Suma 146 cor.

C. Suprasolviri la petrecerea cu joc.

Vasile Onosi 2 cor., Ilie Marincea 3 cor., Alex. Erdélyi, Ilarie Muica, câte 1 cor., Toma Mateiu, Nic. Oltean, Aug. Cupșa, par. câte 2 cor., Cristofor Muradin 1 cor., Carol Toczaier 2 cor., Ibrányi 1 cor., Ladislau Kálmán 2 cor., Oscar Suchan, V. Hopârtean, preot gr. cat., Aur. Pop, preot gr. cat. câte 1 cor., Gavr. Hango, presb. 2 cor. 20 fil., Vict. Cupșa, par. 1 cor., Ios. Onciu preot gr. cat. Teof. Moldovan, preot gr. cat. câte 2 cor., Iosif Vida, Ioan Pașca, par., câte 1 cor., Dr. Ioan Șliam, adv. 3 cor., Gavr. Blandu, locot., Carol Tamaș, Stef. Vajna, Adela Gutkovsky, Alex. Nagy, Alex. Cristea, Teodor Cupșa, Ioan Murășan, preot gr. cat. câte 1 cor., Franc. Szabó, preot rom. cat. 40 fileri, Vas. Murășan 10 fil., Georgiu Bere 20 fil., Ioan Zupuțiu 20 fil., Ilisie Șimișnean 40 fil., Vescan, jurist 25 fil., Andreu, jurist 25 fil. — Suma 44 cor.

Au încurs deci în total 292 cor., din cari subtrăgându-se spesele împreunate cu sântirea bisericei și cu aranjarea petrecerii în suma de 92 corone, rezultă un venit curat pe sêma bisericei de 200 cor.

D. Donațiuni și alte contribuiri. Mai mulți inși au cumpărat din contribuiri be-nevole și au donat pe sêma bisericei un rënd de vestminte bisericicești în preț de 100 cor. — Grigoriu Iconariu a donat un stichariu alb în preț de 10 cor. — Ilisie Șimișnean și Ioan Gazdac au contribuit la facerea ușilor de la Iconostas cu 14 cor. — Iacob Blaga, cantor și Grig. Chioran au ridicat înaintea bisericei două răstigniri mari în preț de 44 cor. — Ear' Ilie Marincea a efectuit reparaturi la biserica pe spesele sale în preț de 14 cor. — Total 182 cor.

Dumnezeu să le răsplătescă tuturor cu fericire deplină și în viața această și în viața viitoare.

Bonțida, 16/29 Septembrie 1901.

Augustin Cupșa
paroch gr. ort. rom.

Teodor Oltean
epitrop I.

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Suplac, se escrie prin acesta concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele fasonate în cõla B. pentru întregirea dotațiunei dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne suplicile instruate conform legilor, subscrisului oficiu protopresbiteral în termenul indicat.

Cetatea de baltă, 14 Septembrie, 1901.

Oficiul protopresbiterai gr. or. al trac-tului Târnava, în conțelegere cu comitetul pa-rochial.

Nicolae Todoran
protopresbiter.

Fotografiile grupurilor

(6 bucați cu grupuri diferite), cari au luat parte la „Petrecerea populară” aranjată în 9/22 Septembrie 1901 de „Asociațiunea pen-tru literatura română și cultura poporului român” se efectueșc în opt zile dela data primirii comandai cu prețul de 3 corõne bucata (măr. 48/32) plus pachetare și porto postal prin *****

* Librăria Tipografiei archidieceșane. *

La Librăria Tipografiei archidieceșane în Sibiu se află de vânzare:

Introducere în contabilitate
și
Contabilitatea
în partidă simplă
de
I. C. Panțu
profesor la șcõla superiõră de comerciu.
Prețul 2 corõne.

În Tipografia și librăria ar-chidieceșană, Sibiu, au apărut și se află de vânzare:

Geografia

pentru șcõle civile și superiõre de fete
(originalul aprobat sub Nr. 1240/1898)

și
Istoria universală

pentru șcõle civile și superiõre de fete
(originalul aprobat sub Nr. 64561/1896)

după
Alexandru Márki.

În româneșce de

I. Popovici.

Prețul Geografiei leg. fl. 1.30
„ Istoriei universale leg. 1.—

În Tipografia archidieceșană a apărut:

ACAFTISTUL

Preasânței
Născătõre de Dumneșeu

și
alte rugăciuni

urmate de Sinaxariu pentru tot anul și Pășchălie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat fl. —.85
jumătate pânză 1.05
în piele roșie 1.25
Ediția fină în piele năgră 2.—
piele chagrin 2.60
în mătase 3.85

Se află de vânzare la

Librăria Tipografiei archidieceșane,
Sibiu.

A eșit de sub tipariu în Tipografia archidieceșană:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, archiepiscop și metropolit și se află de vânzare la Tipografia și Li-brăria archidieceșană în Sibiu cu prețurile: broșat 7 cor., legat în pânză năgră 9.50 cor., ediție de lux broșat 8 cor., legat după cum se comandă.

Op premiat de Academia Română.

Semințe
din
Agrul lui Christos.

Cuvântări bisericesci

de
Zacharia Boiu,
asesor consistorial, protopresbiter etc.

Cu binecuvântare arhierescă.

Tom. I.: cuvântări la tõte Duminecile de preste an.
„ II.: „ „ prasnicele și sərbătorile,
precum și la casuale bisericesci.
„ III.: cuvântări la înmormântări parastase etc.,

Prețul fiecărui tom 3 corõne și porto postal.

Se află de vânzare la autorul și la

Tipografia și librăria Archidieceșană
Sibiu

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale cãilor ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobre 1901.

Budapeșta — Predeal										Budapeșta — Arad — Teiuș											
Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.			Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.			Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.		
10.—	10.—	8.50	2.10	pl.	Viena	sos.	1.50	7.20	6.20	1.50	10.00	10.00	2.10	8.50	pl.	Viena	sos.	3.25	7.20	6.20	6.20
8.30	6.50	5.45	9.15		Budapeșta (gara centrală).		7.10	1.50	6.20	7.50	8.10	6.00	10.00	2.15		Budapeșta (gara centrală).		6.10	1.50	7.20	9.40
11.21	8.46	9.02	11.12		Szolnok		3.22	11.44	6.20	6.32	10.56	8.46	1.—	4.15		Szolnok		2.49	11.44	4.13	7.32
1.33	10.38	11.33	12.47		P. Ladány		12.54	10.06	1.12	3.56	3.55	11.51	6.05	7.11	sos.	Arad	pl.	9.55	8.18	11.20	4.21
3.42	11.56	1.48	2.11	sos.	Oradea-mare	pl.	11.04	8.43	11.36	2.38	4.30	12.41	6.35		pl.	Glogovaț	sos.	8.57		10.50	4.06
3.58	12.16	2.06	2.18	pl.	Mező Telegd	sos.	10.44	8.38	11.17	2.31	4.42	—	6.46			Gyorok		8.45		10.33	—
4.38	12.48	3.03	2.50		Rév		1.07	8.11	10.42	2.01	5.03	—	7.06			Pauliș		8.24		10.14	—
5.20	1.26	3.45	3.26		Bracea		9.32	7.47	10.08	1.34	5.14	—	7.16			Maria-Radna		8.12		10.00	—
5.43		4.06			Ciucia		9.11		9.50		5.35	12.49	7.29			Conop		7.57		9.45	3.27
6.31	2.16	4.52	4.16		Huedin		8.37	7.09	9.19	12.52	5.37	—	7.55			Bêrzava		7.22		9.15	—
7.16	2.49	5.32	4.52		Nadășul-ung.		7.55	6.40	8.37	12.20	6.13	—	8.11			Soborșin		7.05		8.57	—
8.18		6.39	5.42				6.54	5.41	7.37		6.58	1.46	8.51			Zam		6.75		8.15	2.31
8.83	3.50	6.59	5.55	sos.	Cluș	pl.	6.13	5.23	7.—	11.01	7.27	2.05	6.19			Gurasada		5.50		7.41	2.05
8.50	4.20	8.30	6.11	pl.	Apahida	sos.	5.24		6.45	10.46	7.52	—	9.43			Ilia		5.23		7.16	—
9.07	4.41	8.59	6.27		Ghiriș		5.02		6.27		8.08	3.27	—			Branicica		5.13		7.06	1.39
10.14	5.56	10.29	7.26		Cucerdea	sos.	3.40		5.12	9.23	8.26	—	9.52			Deva		4.49		6.43	—
10.44	6.24	11.16	7.50	pl.	Ujóra		3.11		4.43	8.54	8.52	2.54	10.42			Simeria (Piski)		4.27		6.20	1.12
10.56	6.33	11.31	7.52	sos.	Vințul-de-sus		3.04		4.33	8.49	9.06	3.06	10.46			Orăștia		4.12		6.05	1.00
11.08	6.40	11.40	7.56		Aiud		2.58		4.27		9.52	3.32	11.35			Șibot		3.33		5.19	12.12
11.12	6.48	11.50			Teiuș	pl.	2.51		4.20		10.16	—	11.56			Vințul de jos		3.13		4.55	11.57
11.34	7.11	12.20	8.16	sos.		sos.	2.29		3.59	8.23	10.38	4.00	12.16			Alba-Iulia		2.53		4.34	11.40
11.52	7.32	12.46	8.32	pl.	Crăciunel	sos.	2.07		3.38	8.06	10.54	4.26	12.34			Făgăraș	pl.	2.33		4.17	11.13
12.24		1.43	8.37		Blaș		1.42		3.02	8.00	11.30	—	1.05		sos.	Teiuș		2.—		3.43	—
12.53		2.17			Blaș (ungh. Têrnavei)		1.09		2.36												
1.02		2.26	9.04		Blaș		12.56		2.26	7.35											
1.14		2.36			Micăsasă		12.49		2.16												
1.45		3.14	9.31				12.11		1.44	7.08											
2.01		3.33	9.43	sos.	Copșa-mică	pl.	11.50		1.25	6.56					pl.	Copșa mică	sos.	6.25	9.32	3.25	12.35
2.15		3.48	9.47	pl.	Mediaș	sos.	11.14		1.06	6.50						Oena		5.07	8.08	1.50	11.01
2.33		4.08	10.01		Elisabetopole		10.55		12.49	6.37					sos.		pl.	4.40	7.41	1.21	10.30
3.04		4.45	10.25		Sighișõra	pl.	10.24		12.18	6.16					pl.	Sibiiu	sos.	—			tr. mixt 8.57
3.40		5.27	10.53	sos.	Hașfalău	sos.	9.45		11.40	5.49						Tâlmaci mare		—	7.33		8.04
3.47		5.43	11.—	pl.	Homorod		9.35		11.33	5.42						Avrig		—	6.45		7.15
4.03		6.08	11.14		Agostonfalva		9.12		11.16	5.23						Făgăraș	pl.	—	6.01		7.15
5.35		7.52	12.26		Apaja		7.44		10.03	4.23								—	3.32		4.25
6.13		8.32	12.58		Feldioara		7.03		9.22	3.50											
6.43		9.09	1.16				6.38		8.57	3.35											
7.16		9.40	1.35		Brașov	pl.	5.53		8.27	3.15											
8.—		10.25	2.09	sos.	Timiș	sos.	5.08		7.48	2.45											
3.55		11.—	2.19	pl.	Predeal		9.27		5.00	2.18					pl.	Arad	sos.	10.43	3.44	10.55	—
4.40		12.26	3.01		București	pl.	8.47		4.05	1.42						Vinga		9.47	3.01	10.11	—
5.10		1.11	3.31				8.20		3.32	1.12						Mercizfalva		9.09	2.33	9.43	—
11.55		8.05	9.10	sos.			3.05		7.50	9.15					sos.	Timișõra	pl.	8.25	2.00	9.10	—
Buc.																					